

Vejene til Blekingegade

Offentliggjort den 14. april 2010 som blog på www.u-landsnyt.dk/blog/51/vejene-til-blekingegade

Det skete, og derfor kan det ske igen.

Måske bor de i os alle – de stoffer, som en Blekingegadebande gøres af?

Tager den enkelte organisation eller det enkelte menneske ikke et skridt på vej mod

*Blekingegade, hver gang vedkommende analyserer sig frem til, at bestemte
samfundsgrupper er umulige at komme i dialog med?*

*Eller på det følelsesmæssige plan, når vreden over uretfærdighederne vælder frem og tager
bolig i hjerte og strube?*

I slutningen af 2009 kom Blekingegadebanden igen til at optage mange danskere, som banden har gjort det i flere ombæring gennem årene. TV2 viste en dramaserie bygget på bandens historie, hvilket ikke var uproblematisk, eftersom de fleste figurer i serien med navns nævnelse svarer til nulevende personer.

Alligevel giver det mening at beskæftige sig med banden. Det er relevant at forske i al kriminalitet for at se på, hvordan der kan blive mindre af den. Men Blekingegadebanden var speciel. Den begik ikke røverier, for at medlemmerne skulle beriges personligt – der skulle skaffes penge til PFLP's kamp for Palæstina.

Der var tale om samtalsens ultimative modpol. Banden bekendte sig til en variant af marxisme, ifølge hvilken hvert eneste menneskes følelser, tanker og handlinger udelukkende afgøres af pågældendes placering i det internationale klassesamfund, og ud fra den logik gav det ingen mening at deltage på demokratisk vis i det danske civilsamfund. Både arbejderklassen og resten af danskerne var ifølge banden bestukket af den internationale kapitalisme og derfor umulige at få kontakt og dialog med omkring en omfordeling af verdens goder.

I andre organisatoriske sammenhænge end selve banden konstaterede dens medlemmer, at genbrugsarbejde og cafédrift gav relativt beskedne indtægter, og så var den slags utilfredsstillende, når man nu i medfør af førortalte ræsonnement ikke troede på, at aktiviteterne også gav mening som afsæt for oplysningsarbejde henvendt til den danske befolkning. Denne befolkning var for banden reduceret til nogen, der skulle af med nogle penge, og til det formål fandtes der anderledes effektive metoder end genbrug og cafédrift.

Greb banden udelukkende til vold som konsekvens af den intellektuelle overvejelse? Eller spillede følelsesmæssige bevæggrunde også en rolle, forstået som den knugende medfølelse med alle de mange mennesker i udviklingslandene, der får korte, dårlige liv - kombineret med den vrede, der vælder frem og tager bolig i hjerte og strube, når man gribes af følelsen af, at elendigheden hænger sammen med kolonihistorie, verdensøkonomi og mangel på god vilje til at skabe ændringer?

Hvis den, der skriver disse linjer, vender blikket indad, må jeg bekende, at jeg har det svært med bandens analyse – en udpræget grundtvigsk opvækst bevirker, at det ikke falder mig nemt at falde for totalitære tilbud. Men de følelsesmæssige bevæggrunde, medfølelsen og vreden, dem kender jeg. De udgør drivkraften i mit arbejde - ved siden af al den fascination, der er forbundet med at møde mennesker fra hele verden.

Det må formodes, at enhver u-landsaktiv, der er bare en lille smule følelsesmæssigt engageret, har mærket vreden boble frem i sit indre sammen med medfølelsen.

Der er altså mindst to veje til Blekingegade, den følelsesbetonede og så den intellektuelle, altså den med den marxistiske analyse. De to veje kan ligge parallelt i det enkelte menneske, men gør det ikke nødvendigvis.

De fleste i det danske u-landskab lægger sandsynligvis afstand til den totalitarisme i renkultur, banden stod for; men det udelukker måske ikke helt, at der kan findes spor af nogle af bandens forestillinger rundt om i landskabet?

Tager den enkelte organisation eller det enkelte menneske ikke et skridt i retning af Blekingegade, hver gang den enkelte vurderer, at bestemte grupper i det danske samfund – ud fra indkøbsvaner, ingen eller kortvarig uddannelse, klassetilhørsforhold eller noget fjerde - er umulige at komme i dialog med? Kommer man ikke nemt til at tage næste skridt og næste igen i den retning, når det første skridt er taget? De argumenter, man typisk tager i brug for at retfærdiggøre, at bestemte grupper i befolkningen ikke er værd at snakke med, vil ofte kunne bruges i forhold til bestemte andre grupper.

Jeg mindes en diskussion i oktober 1990 i Århus: U-landsimporten (*i dag Fair Trade Danmark*), Internationalt Forum og Nicaragua Komiteen (*i dag Mellemerika Komiteen*) havde lånt Ridehuset til afholdelse af et loppemarked, men havde ikke i først omgang tænkt sig, at U-landsimportens bæredygtigt handlede varer skulle tilbydes kunderne. Argumentet lød: ”Folk, som går på loppemarkeder, kommer, fordi det er en sport at handle så billigt som muligt, og derfor kan det ikke lade sig gøre at sælge u-landsvarer og formidle oplysning.”

Sagen endte faktisk med, at de bæredygtige varer alligevel kom med på loppemarkedet. De tre organisationer havde sat en fod på en af vejene til Blekingegade, men trak den til sig igen.

For tyve år siden var den bæredygtige handel et obskurt fænomen, der kun sjældent bevægede sig op fra beskedne kælderbutikker, og som optog mennesker, der af den undrende omverden blev betraget som sekteriske og lidt til en side. I løbet af det seneste årti er det brudt igennem som hypermoderne, som noget, kendte mennesker af enhver slags er stolte af at beskæftige sig med. Politikere og skuespillere står i kø for at være med på moden. I december 2005 skriver generalsekretær for Fairtrade Mærket, Judith Kyst, i Børsen (!) og senere citeret i www.u-landsnyt.dk: ”Fairtrade er den nye megatrend. Konceptet stormer frem”

At fairtrade flyttede sig så meget på et par årtier i omfang og i omdømme, må skyldes, at pionererne satsede bredt på salg og oplysning i egne butikker, på festivaler, på loppemarkeder og ikke mindst over for den etablerede butiksverden, kort sagt: Man spillede og spiller på alle strenge – ikke noget med at acceptere isolationen i kælderbutikker og slet ikke noget med at nyde og dyrke isolationen. Man er gået nogle andre veje end dem, der fører til Blekingegade, selv om der har været situationer som den i oktober 1990, hvor en farlig vej fristede.

Hvad nu hvis de tre organisationer fra Ridehuset i Århus i 1990 **ikke** havde trukket foden til sig, men i stedet taget det ene skridt efter det andet ad en ulyksalig vej?

Fristelsen til, at man hygger sig i smug og får et mere og mere forkvaklet forhold til den omgivende verden, vil altid være der, og i ekstreme situationer ender det i vold. Det **er** sket. Og det bor i os alle.